

10 – 21 aprilie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. CONSILIUL UNIUNII EUROPENE	2
1. Actul privind cipurile: Consiliul și Parlamentul European ajung la un acord provizoriu, 18 aprilie a.c. – subiecte: telecomunicații, securitate și apărare, întreprinderi și industrie)	2
2. Muniție pentru Ucraina: Consiliul convine asupra unui sprijin în valoare de 1 miliard EUR în cadrul Instrumentului european pentru pace, 13 aprilie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare	3
3. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei: Grupul Wagner și RIA FAN adăugate pe lista de sancțiuni a UE, 13 aprilie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare, Războiul Rusiei împotriva Ucrainei	3
II. ȘTIRI	4
1. Eurobarometru: Costul de trai, sănătatea și educația pe primele locuri în preocupările românilor	4
2. Salvați albinele și fermierii! Către o agricultură propice albinelor pentru un mediu sănătos	5
3. Asigurarea unui acces mai rapid la servicii esențiale pentru ucrainenii refugiați în România	7
4. Asigurarea respectării Regulamentului privind serviciile digitale: Comisia lansează Centrul european pentru transparența algoritmilor (ECAT)	7
5. Politică de coeziune a UE: posibilitate de formare pentru studenții la jurnalism și tinerii jurnaliști	9
6. Bursele postdoctorale MSCA: peste 260 de milioane EUR pentru a permite cercetătorilor să desfășoare activități de cercetare de frontieră în întreaga lume	9
7. Consiliul European pentru Cercetare selectează un partener pentru inițiativa sa în materie de jurnalism de știință	10
8. Comisia solicită susținerea masivă a facilitării educației digitale și a furnizării de competențe digitale	10
9. Investigație detaliată cu privire la măsurile de sprijin acordate de România societății Blue Air	12
10. Comisia solicită României și altor 4 state membre să întocmească și să trimită copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim	13
11. Noul Bauhaus european: cerere de proiecte pentru a contribui la reconstrucția Ucrainei și pentru a promova competențele durabile în domeniul construcțiilor în Europa	13
12. Securitatea cibernetică: către o consolidare a capacităților UE pentru cooperare operațională eficientă, solidaritate și reziliență	14
13. România: proceduri de infringement în domeniul justiției	16

I. CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. Actul privind cipurile: Consiliul și Parlamentul European ajung la un acord provizoriu, 18 aprilie a.c. – subiecte: telecomunicații, securitate și apărare, întreprinderi și industrie)

Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord politic provizoriu asupra regulamentului de consolidare a ecosistemului european al semiconducătorilor, cunoscut mai bine sub denumirea „Actul privind cipurile”. Acordul ar urma să creeze condițiile pentru dezvoltarea unei baze industriale care să poată dubla cota de piață la nivel mondial a UE în domeniul semiconducătorilor, de la 10 % la cel puțin 20 % până în 2030.

Cei trei piloni

Comisia a propus trei direcții principale de acțiune, sau piloni, pentru atingerea obiectivelor Actului privind cipurile

1. Inițiativa „Cipuri pentru Europa”, pentru a sprijini consolidarea capacităților tehnologice la scară largă
2. Un cadru pentru a garanta siguranța aprovizionării și reziliența prin atragerea de investiții
3. Un sistem de monitorizare și de răspuns la situațiile de criză pentru a anticipa deficitele de aprovizionare și pentru a oferi răspunsuri în caz de criză.

Se preconizează că inițiativa „Cipuri pentru Europa” va mobiliza investiții publice și private în valoare de 43 miliarde EUR, din care 3,3 miliarde EUR vor proveni de la bugetul UE. Aceste acțiuni vor fi implementate în principal prin intermediul unei întreprinderi comune pentru cipuri, care este un parteneriat public-privat la care participă Uniunea, statele membre și sectorul privat.

Principalele elemente ale compromisului

În legătură cu primul pilon, compromisul obținut astăzi consolidează competențele întreprinderii comune pentru cipuri, care va răspunde de selectarea centrelor de excelență, ca parte a programului său de lucru.

În ce privește al doilea pilon, compromisul final extinde domeniul de aplicare al așa-numitelor instalații „de pionierat”, pentru a le include pe cele ce produc echipamente utilizate în fabricarea semiconducătorilor. Instalațiile „de pionierat” contribuie la siguranța aprovizionării pentru piața internă și pot beneficia de accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor. În plus, centrele de proiectare care sporesc în mod semnificativ capacitățile Uniunii în materie de proiectare inovatoare a cipurilor pot primi eticheta europeană de „centru de excelență în proiectare”, acordată de Comisie. Statele membre pot aplica măsuri de sprijin pentru centrele de proiectare care primesc această etichetă, în conformitate cu legislația existentă.

Compromisul subliniază deopotrivă importanța cooperării internaționale și a protejării drepturilor de proprietate intelectuală drept elemente-cheie pentru crearea unui ecosistem al semiconducătorilor.

Buget

În cadrul programului „Europa digitală” se creează un obiectiv nou, privind semiconducătorii, care va sprijini consolidarea capacităților în sectorul cipurilor. De asemenea, se mobilizează fonduri în cadrul programului pentru cercetare „Orizont Europa”, în valoare totală de 3,3 miliarde EUR, pentru inițiativa „Cipuri pentru Europa”. Soluția de finanțare a fost găsită în limitele acordului interinstituțional existent privind cadrul financiar multianual și se adaugă resurselor deja alocate unor obiective similare în cadrul CFM și prin componenta digitală în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

Context. Cipurile sunt dispozitive mici compuse din semiconducători (materiale capabile să permită sau să blocheze transferul de energie electrică) care pot stoca cantități mari de informații sau pot efectua operații matematice și logice. Ele sunt esențiale pentru o gamă largă de produse de folosință zilnică, de la un card de credit până la autoturisme sau

telefoane inteligente. Odată cu dezvoltarea inteligenței artificiale, a rețelilor 5G sau a internetului obiectelor, este de așteptat ca cererea și oportunitățile de piață pentru cipuri și semiconductori să crească considerabil.

În prezent, Europa depinde în prea mare măsură de cipurile produse în străinătate, fapt ce a devenit și mai evident în timpul crizei COVID-19. Industria și alte sectoare strategice, cum ar fi sănătatea, apărarea sau energia, s-au confruntat cu perturbări și penurii ale aprovizionării. Actul privind cipurile își propune să reducă vulnerabilitățile și dependențele UE de actorii străini, consolidând totodată baza industrială a UE pentru cipuri, să exploateze viitoarele oportunități de afaceri și să creeze locuri de muncă de calitate. Astfel, se va îmbunătăți siguranța aprovizionării, precum și reziliența și suveranitatea tehnologică a UE în domeniul cipurilor.

Comisia și-a publicat propunerea de regulament la 8 februarie 2022. La 1 decembrie 2022, Consiliul a adoptat o abordare generală. Parlamentul European și-a votat mandatul de negociere la 15 februarie 2023.

Etapele următoare. Acordul provizoriu la care au ajuns astăzi Consiliul și Parlamentul European trebuie finalizat, aprobat și adoptat în mod formal de ambele instituții. După ce se va adopta Actul privind cipurile, Consiliul va adopta o modificare a Actului de bază unic (SBA) de instituire a parteneriatelor instituționalizate în cadrul programului Orizont Europa, pentru a permite înființarea întreprinderii comune pentru cipuri, care se bazează pe actuala întreprindere comună „Tehnologii digitale esențiale”, pe care o redenumeste. Modificarea SBA se adoptă de Consiliu după consultarea Parlamentului.

2. Muniție pentru Ucraina: Consiliul convine asupra unui sprijin în valoare de 1 miliard EUR în cadrul Instrumentului european pentru pace, 13 aprilie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare)

Consiliul a adoptat o măsură de asistență în valoare de **1 miliard EUR în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP)** pentru a sprijini forțele armate ucrainene. Această măsură îi va permite UE să ramburseze statelor membre **muniția** donată Ucrainei din stocurile existente sau în urma reorganizării priorităților pentru comenzile existente în perioada 9 februarie – 31 mai 2023.

Decizia de astăzi pune în aplicare prima parte a acordului Consiliului din 20 martie 2023 privind o abordare axată pe trei direcții cu scopul de a accelera livrarea și achizițiile publice comune de muniție de artilerie.

Împreună cu cele șapte tranșe de sprijin anterioare, măsura de asistență adoptată astăzi aduce **contribuția totală a UE pentru Ucraina în cadrul IEP la 4,6 miliarde EUR** și demonstrează încă o dată că UE rămâne fermă în sprijinul său acordat armatei ucrainene în vederea apărării țării împotriva agresiunii ilegale a Rusiei.

Context. IEP a fost creat în 2021 pentru a sprijini partenerii din întreaga lume în domeniul militar și al apărării, cu scopul final de a preveni conflictele, de a menține pacea și de a consolida securitatea și stabilitatea internaționale.

Măsurile anterioare de asistență din cadrul IEP pentru Ucraina au fost convenite la 28 februarie, 23 martie, 13 aprilie, 23 mai, 21 iulie și 17 octombrie 2022 și la 2 februarie 2023. În fața războiului de agresiune al Rusiei, Uniunea Europeană este neclintită în sprijinul față de independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional și față de dreptul inerent al acesteia la autoapărare împotriva agresiunii Rusiei.

3. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei: Grupul Wagner și RIA FAN adăugate pe lista de sancțiuni a UE, 13 aprilie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare, Războiul Rusiei împotriva Ucrainei

Consiliul a decis să adauge Grupul Wagner și RIA FAN pe lista celor care fac obiectul unor măsuri restrictive ale UE pentru acțiuni care subminează sau amenință integritatea

teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei. Decizia de astăzi completează „**pachetul Wagner**” adoptat la 25 februarie și subliniază dimensiunea internațională și gravitatea activităților grupului, precum și impactul destabilizator al acestuia asupra țărilor în care este activ.

Grupul Wagner – care face deja obiectul sancțiunilor UE în temeiul regimului mondial de sancțiuni în materie de drepturi ale omului – este o entitate militară privată fără personalitate juridică bazată în Rusia, înființată în 2014, condusă de Dimitriy Utkin și finanțată de Yevgeniy Prigozhin. Grupul Wagner participă activ la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și **a condus atacurile împotriva orașelor ucrainene Soledar și Bahmut.**

RIA FAN face parte din Patriot Media Group, o organizație mass-media rusă al cărei Consiliu de administrație este condus de Yevgeniy Prigozhin. Agenția de știri **este implicată în propaganda proguvernamentală și în dezinformarea** cu privire la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Cumulate, măsurile restrictive ale UE în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei se aplică în prezent unui număr total de **1 473 de persoane și 207 entități**. Cei desemnați fac obiectul **înghețării activelor**, iar cetățenilor și întreprinderilor din UE li se **interzice să pună fonduri la dispoziția lor.**

În Concluziile Consiliului European din 23 martie 2023, UE și-a reiterat condamnarea fermă a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care reprezintă o încălcare vădită a Cartei ONU, și a reamintit sprijinul său de neclintit pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, precum și pentru dreptul inerent al Ucrainei la autoapărare împotriva agresiunii Rusiei.

Rusia trebuie să își înceteze agresiunea și să își retragă imediat, complet și necondiționat toate forțele militare, precum și toți interpușii de pe întreg teritoriul Ucrainei, în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional.

UE se poziționează ferm și pe deplin alături de Ucraina și va continua să furnizeze un important sprijin politic, economic, militar, financiar și umanitar Ucrainei și poporului ucrainean atât timp cât va fi nevoie.

Actele juridice relevante, inclusiv numele entităților incluse pe listă, au fost publicate în Jurnalul Oficial al UE.

II. ȘTIRI

1. Eurobarometru: Costul de trai, sănătatea și educația pe primele locuri în preocupările românilor

Creșterea prețurilor, inflația și costul de trai, situația economică, sănătatea și educația sunt pe primele locuri între preocupările românilor la începutul lui 2023

Ca urmare a războiului din Ucraina, și situația internațională reprezintă o preocupare, atât din punct de vedere economic, cât și de securitate.

După doi ani de pandemie și unul de război în imediata vecinătate, românii pun pe primul loc între preocupările lor **creșterea prețurilor, inflația și costul de trai**, atât în ce privește **situația personală (51%)**, cât și opinia cu privire la situația **națională (53%)** și cea de la **nivel european (30%)**. Pe plan personal și național, **situația financiară proprie (22%)** și cea **economică a țării (29%)** se clasează pe locul doi, urmate de **sănătate (17%, atât la nivel personal, cât și național)**. În ceea ce privește Uniunea Europeană, românii clasează **situația internațională** pe locul doi ca preocupare (28%), urmată de **resursele de energie (19%)**.

Majoritatea românilor consideră că propria **situație financiară/economică** va stagna (40%) sau chiar se va înrăutăți (36%) în următorul an, percepție ce se extinde și la nivel **național** (31 și, respectiv, 41%) și **european** (32 și, respectiv, 34%).

Românii sunt mulțumiți de modul în care Uniunea Europeană a gestionat **răspunsul la invazia rusă din Ucraina** (58%) și sunt în favoarea **impunerii de sancțiuni Rusiei** (67%), **interzicerii anumitor instituții mass-media ruse în UE** (61%), **finanțării achiziției de echipamente militare** pentru Ucraina (55%), **furnizării de ajutor umanitar** celor afectați de război (71%) sau **primirii în Uniune a refugiaților ucraineni** (72%). Ei consideră că invazia rusă reprezintă o **amenințare la adresa securității** atât a Uniunii Europene (69%), cât și a propriei țări (71%). De asemenea, ei apreciază că războiul are **impact** atât asupra propriei situații financiare (66%, cât și asupra situației economice naționale (69%).

Majoritatea românilor au **încredere în Uniunea Europeană** (52%, comparativ cu 47% în UE27), 42% dintre ei (50% în UE27) apreciind ca principal rezultat pozitiv al acesteia **libertatea de circulație**, adică posibilitatea de a călători, studia sau lucra fără restricții în oricare dintre statele membre UE.

În ce privește comportamentul media al românilor, aceștia folosesc cu precădere **televizorul** (75%) sau **rețelele sociale** (32%) pentru a se informa pe teme europene, precum și **discuțiile cu rudele, prietenii sau colegii de serviciu** (51%). Românii declară că sunt conștienți de existența fenomenului de dezinformare și al știrilor false (63%), însă doar jumătate dintre ei apreciază că le pot identifica (54%).

2. **Salvați albinele și fermierii! Către o agricultură propice albinelor pentru un mediu sănătos**

Context

Inițiativa cetățenească europeană „Salvați albinele și fermierii!” reflectă preocupările publicului cu privire la sustenabilitatea socioeconomică și de mediu a agriculturii europene și invită Comisia să asigure:

- **eliminarea treptată a pesticidelor sintetice până în 2035;**
- **refacerea biodiversității în agricultură și**
- **sprijinirea fermierilor în tranziția către o agricultură durabilă.**

Inițiativa cetățenească europeană (ICE) a fost lansată în aprilie 2012, ca mijloc prin care cetățenii pot stabili agenda pentru o gamă largă de domenii de politică. ICE permite unui număr de **1 milion de cetățeni din cel puțin șapte dintre statele membre** ale UE să invite Comisia Europeană să propună un act juridic în domeniile care țin de competența acesteia. Inițiativa cetățenească europeană este unul dintre principalele instrumente inovatoare de promovare a **democrației participative la nivelul UE**.

Până acum, Comisia a primit 125 de cereri de lansare a unei ICE, dintre care nouă au fost prezentate Comisiei după ce au atins pragul de un milion de semnături.

Inițiativa „Salvați albinele și fermierii! Către o agricultură propice albinelor pentru un mediu sănătos” este cea de a șaptea ICE care primește un răspuns din partea Comisiei. Această ICE se aliniază apelurilor lansate în cadrul Conferinței privind viitorul Europei prin care cetățenii au insistat asupra necesității de a produce alimente într-un mod sigur, durabil, just, responsabil din punct de vedere climatic și la prețuri accesibile, protejând biodiversitatea și ecosistemele și asigurând, totodată, securitatea alimentară.

Pentru a proteja albinele și sănătatea oamenilor, facem apel la Comisie, îndemnând-o să propună acte juridice pentru a elimina treptat pesticidele sintetice până în 2035, pentru a restabili biodiversitatea și pentru a sprijini fermierii în realizarea tranziției. Eliminarea treptată, cu 80 %, a pesticidelor sintetice din agricultura UE până în 2030, începând cu cele mai periculoase, pentru ca, până în 2035, în agricultură să nu se mai utilizeze pesticide sintetice; refacerea ecosistemelor naturale din zonele agricole, astfel încât agricultura să devină un vector pentru refacerea biodiversității; reformarea agriculturii, acordând prioritate agriculturii la scară mică, diversificate și durabile, sprijinind creșterea rapidă a practicilor agroecologice și ecologice și permițând formarea fermierilor și cercetarea independentă în domeniul agriculturii în ceea ce privește agricultura fără pesticide și fără OMG-uri.

Comisia **salută inițiativa** și recunoaște importanța ICE, în special deoarece **crizele interconectate legate de schimbările climatice, poluare și pierderea biodiversității** reprezintă **provocări** din ce în ce mai mari **pentru agricultura și securitatea alimentară a Europei**. În UE, una din trei specii de albine, fluturi și sirfide este în declin, în timp ce 80 % din speciile de culturi agricole și plante sălbatice cu flori depind de zoogamie. Jumătate din terenurile agricole din UE sunt deja expuse riscului de a se confrunta cu un deficit de polenizare. Amenințarea de dispariție a polenizatorilor este o amenințare la adresa securității alimentare și a vieții pe Pământ.

Succesul inițiativei cetățenești este un **semn clar al sprijinului public larg** pentru acțiuni în favoarea polenizatorilor, a biodiversității și a agriculturii durabile. În acest context, **Comisia solicită Parlamentului European și Consiliului** să ajungă la acorduri rapide și ambițioase cu privire la propunerile legislative deja prezentate, care vor contribui la protejarea și refacerea polenizatorilor în Europa și la transpunerea în legislație a ambițiilor cetățenilor.

Propunerea de Regulament privind utilizarea durabilă a pesticidelor stabilește o cale ambițioasă de reducere a riscului și a utilizării pesticidelor chimice în UE, inclusiv în agricultură. Comisia a propus să se reducă riscul pesticidelor chimice și utilizarea acestora în agricultura UE cu 50 % până în 2030. În cadrul unor parametri definiți pentru a asigura realizarea acestei reduceri globale la nivelul UE, statele membre vor stabili obiective naționale de reducere. Prin noile măsuri se va asigura faptul că toți fermierii și alți utilizatori profesioniști de pesticide practică gestionarea integrată a dăunătorilor, conform căreia, pentru prevenirea și combaterea dăunătorilor sunt avute în vedere mai întâi metode alternative care respectă mediul, pesticidele chimice putând fi utilizate numai în ultimă instanță. În Cadrul mondial pentru biodiversitate, convenit în decembrie 2022 la Montreal, UE și statele sale membre s-au angajat, de asemenea, să reducă la jumătate riscul global prezentat de pesticide până în 2030.

Propunerea de Regulament privind refacerea naturii va contribui, de asemenea, la inversarea declinului populațiilor de polenizatori până în 2030 și la readucerea naturii pe terenurile agricole, inclusiv prin obiective specifice pentru refacerea ecosistemelor agricole. Propunerea de Regulament privind refacerea naturii combină un obiectiv general de refacere a naturii vizând refacerea pe termen lung a naturii în zonele terestre și maritime ale UE cu obiective obligatorii în materie de refacere a anumitor habitate și specii. Aceste măsuri ar trebui să acopere cel puțin 20 % din zonele terestre și maritime ale UE până în 2030 și, în cele din urmă, toate ecosistemele care trebuie refăcute până în 2050.

Etapele următoare

Prioritatea nu este propunerea de noi acte legislative, ci asigurarea adoptării și apoi a punerii în aplicare în timp util a propunerilor în curs de negociere de către colegiuitori,

fiecare dintre ele având o relevanță deosebită în contextul acestei ICE, alături de punerea în aplicare efectivă a PAC. Faptul că s-au strâns peste un milion de declarații în sprijinul acestei inițiative cetățenești reprezintă un semnal clar de încurajare a menținerii nivelului ridicat de ambiție al propunerilor Comisiei.

3. Asigurarea unui acces mai rapid la servicii esențiale pentru ucrainenii refugiați în România

CE sprijină România în vederea asigurării unui **acces mai rapid la servicii esențiale** pentru cei care fug din Ucraina din cauza atacului neprovocat al Rusiei. Printre aceste servicii esențiale se numără **accesul la educație pentru copiii ucraineni**.

În urma agresiunii militare neprovocate a Rusiei împotriva Ucrainei, un număr fără precedent de persoane au fugit și continuă să fugă către țări ale UE. În primele săptămâni ale războiului, România a fost predominant o țară de tranzit. Pe lângă aceasta, în prezent peste 100 000 de ucraineni au depus cerere de protecție temporară în România prin înregistrare. Serviciile de sprijin pentru integrare au fost inițial furnizate într-un mod fragmentat și s-au bazat în mare măsură pe contribuția organizațiilor internaționale și neguvernamentale, a întreprinderilor și a voluntarilor. Întrucât marea majoritate a ucrainenilor strămutați sunt femei și copii, accesul copiilor la educație a fost una dintre principalele provocări pentru România.

➤ Sprijinul acordat

Începând din luna iulie 2022, Comisia oferă sprijin Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și Ministerului Educației din România pentru:

- analizarea modalităților și a eficacității serviciilor de asistență;
- întocmirea unei hărți a părților interesate, pentru a o mai bună coordonare a acestora;
- sugerarea unor recomandări pentru grupurile de lucru sectoriale în vederea realizării unor îmbunătățiri rapide în ceea ce privește serviciile de sprijin pentru integrare și a desfășurării de proiecte-pilot;
- sprijinirea conceperii și implementării unui proiect-pilot pentru testarea activităților de sprijinire a învățării în centrele educaționale;
- examinarea programei de învățământ ucrainene și a celei române în ceea ce privește materiile relevante;
- sugerarea unor recomandări privind un cadru de evaluare a plasării pentru copiii ucraineni.

➤ Rezultatele preconizate

Rezultatele preconizate ale acestui proiect sunt:

- sprijinirea autorităților române în vederea **asigurării unui acces mai rapid și a îmbunătățirii furnizării de servicii de asistență** persoanelor care fug din Ucraina, pentru a asigura **o mai bună integrare** a acestora;
- acordarea de asistență și de consiliere Ministerului Educației în vederea accelerării și îmbunătățirii **accesului la educație și la servicii de sprijin psihosocial pentru copiii ucraineni strămutați** în România.

4. Asigurarea respectării Regulamentului privind serviciile digitale: Comisia lansează Centrul european pentru transparența algoritmilor (ECAT)

La data de 18 aprilie, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei inaugurează oficial Centrul european pentru transparența algoritmilor (ECAT) în Sevilla, Spania.

Evenimentul reunește reprezentanți ai instituțiilor UE, ai mediului academic, ai societății civile și ai industriei pentru a discuta principalele provocări și importanța, la nivel societal, a supravegherii modului în care sunt utilizate sistemele algoritmice. După mesajul video din partea comisarului pentru piața internă, Thierry **Breton**, participanții se vor concentra asupra activității actuale și planificate a ECAT; se va face, de asemenea, o prezentare preliminară a potențialului ECAT prin demonstrații în direct.

➤ ***Rolul ECAT în cadrul Regulamentului privind serviciile digitale***

Regulamentul privind serviciile digitale impune cerințe de gestionare a riscurilor pentru întreprinderile desemnate de Comisia Europeană drept platforme online foarte mari și motoare de căutare online foarte mari. În acest cadru, platformele desemnate vor trebui să identifice, să analizeze și să atenueze o gamă largă de riscuri sistemice pe platformele lor, de la modul în care conținutul ilegal și dezinformarea pot fi amplificate prin intermediul serviciilor lor și până la impactul asupra libertății de exprimare sau a libertății mass-mediei. În mod similar, trebuie evaluate și atenuate riscurile specifice legate de violența online bazată pe gen și de protejarea minorilor în mediul online și a sănătății lor mintale. Planurile de atenuare a riscurilor prezentate de platformele și motoarele de căutare desemnate vor face obiectul unui audit independent și al unei supravegheri de către Comisia Europeană.

ECAT va furniza Comisiei expertiză tehnică și științifică internă pentru a se asigura că sistemele algoritmice utilizate de platformele online foarte mari și de motoarele de căutare foarte mari respectă cerințele de gestionare și de atenuare a riscurilor, precum și de transparență prevăzute în Regulamentul privind serviciile digitale. Este vorba, printre alte sarcini, despre efectuarea de **analize tehnice și evaluări ale algoritmilor**. În cadrul unei echipe interdisciplinare, oameni de știință în domeniul datelor, experți în domeniul IA, oameni de știință din domeniul social și experți în domeniul juridic își vor reuni competențele pentru a evalua funcționarea sistemelor algoritmice și vor propune bune practici pentru a atenua impactul acestora. Acest lucru va fi esențial pentru a asigura analiza aprofundată a rapoartelor privind transparența și a autoevaluării riscurilor prezentate de întreprinderile desemnate și pentru inspectarea sistemelor lor ori de câte ori Comisia solicită acest lucru.

Această misiune nu ar putea fi realizată în lipsa unei **capacități adecvate de cercetare și prospecție** – elemente inerente abordării ECAT. Cercetătorii JRC își vor utiliza și dezvolta expertiza de lungă durată în domeniul inteligenței artificiale (IA), care a jucat deja un rol esențial în pregătirea altor acte de reglementare importante, cum ar fi Actul privind inteligența artificială, Planul coordonat privind inteligența artificială și revizuirea sa din 2021. Cercetătorii ECAT nu se vor concentra numai pe identificarea și abordarea riscurilor sistemice generate de platformele online foarte mari și din motoarele de căutare online foarte mari, ci vor analiza și impactul societal pe termen lung al algoritmilor.

➤ **Context**

La 15 decembrie 2020, Comisia a prezentat propunerea de Regulament privind serviciile digitale, împreună cu propunerea de Regulament privind piețele digitale, care alcătuiesc un cadru de reglementare cuprinzător, menit să asigure un spațiu digital mai sigur și mai echitabil pentru toți. În urma acordului politic la care au ajuns colegiitorii UE în luna aprilie 2022, Regulamentul privind serviciile digitale a intrat în vigoare la 16 noiembrie 2022. Platformele și motoarele de căutare au trebuit să publice numărul lunar de utilizatori activi până la 17 februarie 2023. În prezent, Comisia analizează datele publicate pentru a desemna platformele online foarte mari și motoarele de căutare online foarte mari; acestea vor avea la dispoziție patru luni de la data desemnării pentru a se conforma tuturor obligațiilor prevăzute în Regulamentul privind serviciile digitale și, în special, pentru a-și

prezenta prima evaluare a riscurilor. Până la 17 februarie 2024, Regulamentul privind serviciile digitale se va aplica tuturor serviciilor intermediare; până la aceeași dată, statele membre trebuie să desemneze coordonatori ai serviciilor digitale.

Regulamentul privind serviciile digitale se aplică tuturor serviciilor digitale prin care consumatorii sunt puși în legătură cu furnizorii de bunuri, servicii sau conținut online. Regulamentul creează noi obligații pentru platformele online menite să reducă eventualele prejudicii cauzate și să contracareze riscurile din mediul online și prevede garanții puternice de protecție a drepturilor utilizatorilor online și un cadru nou și unic de transparență și responsabilitate pentru platformele digitale. Concepute ca un set unic și uniform de norme pentru UE, aceste norme vor oferi utilizatorilor noi mijloace de protecție, iar companiilor - securitate juridică la nivelul întregii piețe unice. Regulamentul privind serviciile digitale este primul astfel de set de instrumente normative creat la nivel mondial și stabilește o referință pe plan internațional pentru o abordare normativă cu privire la intermediarii online.

5. Politica de coeziune a UE: posibilitate de formare pentru studenții la jurnalism și tinerii jurnaliști

Studiați jurnalismul? Comisia lansează un apel către studenții la jurnalism și tinerii jurnaliști, în cadrul celei de a șaptea ediții a Youth4Regions, programul pentru jurnaliștii în devenire.

În urma unei selecții, 37 de studenți la jurnalism și tineri jurnaliști vor călători la Bruxelles, unde, timp de o săptămână în octombrie 2023, vor urma cursuri de formare profesională, vor beneficia de mentorat din partea unor jurnaliști cu experiență alături de care vor lucra în sala de presă și vor vizita instituțiile UE și canale mass-media.

Se acceptă candidaturi în trei categorii (jurnalism general, fotojurnalism și jurnalism video) din statele membre ale UE, din țările învecinate și din țările candidate la aderare. Câștigătorii vor participa și la concursul pentru Premiul Megalizzi – Niedzielski pentru jurnaliștii în devenire, care va fi acordat la 11 octombrie 2023. Comisia le va acoperi participanților toate costurile legate de participarea la program.

Youth4Regions este programul prin care Comisia îi ajută pe studenții la jurnalism și pe tinerii jurnaliști să înțeleagă ce acțiuni întreprinde UE în regiunea lor. Peste 170 de persoane din întreaga Europă au urmat acest program de la lansarea sa, în 2017.

6. Bursele postdoctorale MSCA: peste 260 de milioane EUR pentru a permite cercetătorilor să desfășoare activități de cercetare de frontieră în întreaga lume

Comisia Europeană a lansat o nouă cerere de propuneri pentru bursele postdoctorale din 2023 în cadrul acțiunilor Marie Skłodowska-Curie (MSCA).

Cu un buget de 260,5 milioane de euro, aceste granturi vor spori potențialul creativ și inovator al cercetătorilor postdoctorali care doresc să dobândească noi competențe prin formare avansată și mobilitate internațională, interdisciplinară și intersectorială. Cererea de propuneri va permite, de asemenea, organizațiilor din întreaga lume, inclusiv universități de vârf, centre de cercetare, organizații publice și private și întreprinderi mijlocii, să atragă cercetători talentați. Cererea de propuneri se va încheia la 13 septembrie 2023 și se preconizează că vor fi finanțate peste 1 200 de proiecte.

Bursele postdoctorale includ două componente. Bursele postdoctorale europene sunt deschise cercetătorilor de orice naționalitate pentru a realiza un proiect personalizat în UE sau în țările asociate la programul [Orizont Europa](#). Bursele postdoctorale mondiale sunt deschise resortisanților europeni sau rezidenților pe termen lung care doresc să colaboreze cu organizații din afara țărilor menționate mai sus.

Mai multe informații cu privire la [cererea de propuneri](#) privind bursele postdoctorale din 2023 și la [modalitățile de depunere a candidaturii](#) sunt disponibile online.

7. Consiliul European pentru Cercetare selectează un partener pentru inițiativa sa în materie de jurnalism de știință

Consiliul European pentru Cercetare (CEC) a selectat un consorțiu de organizații în vederea atribuirii unui grant în cuantum de 1,5 milioane EUR care are drept obiectiv instituirea unui program de rezidență în instituții de cercetare din întreaga Europă, destinat jurnaliștilor științifici.

Proiectul „FRONTIERS”, care a câștigat o cerere de propuneri deschisă, ar urma să se desfășoare în perioada 2023-2027. Până la 40 de jurnaliști științifici vor putea astfel să însoțească echipe de cercetare pe perioade cuprinse între 3 și 5 luni, precum și să învețe de la aceștia și să realizeze proiecte de reportaje de profunzime. Proiectul le va oferi jurnaliștilor o incursiune în mediul cercetării și le va permite să interacționeze cu oameni de știință și cu cercetători. La program vor putea participa universitățile și centrele de cercetare care desfășoară activități de cercetare exploratorie în orice domeniu al cunoașterii.

„FRONTIERS” își propune să finanțeze burse, să acorde susținere jurnaliștilor și instituțiilor-gazdă, să asigure activități de formare pe tema acoperirii independente și responsabile din punct de vedere etic a subiectelor științifice și să promoveze învățarea reciprocă între jurnaliști și cercetători. Acest program va propune și un set de principii etice, de bune practici și de orientări pentru bursele de jurnalism și va dezvolta un model de sustenabilitate pe termen lung.

Pe lângă obiectivul principal, care este promovarea jurnalismului de știință independent, proiectul va contribui la creșterea încrederii publicului în știință, precum și la combaterea dezinformării și la îmbunătățirea rezistenței la acest fenomen.

Din consorțiu fac parte Centre for Ethics in Science and Journalism (Centrul pentru etică în știință și jurnalism, Italia), Universitatea NOVA din Lisabona (Portugalia), Universitatea din Pompeu Fabra (Spania) și Enspire Science (Israel), aceasta din urmă asigurând coordonarea proiectului.

8. Comisia solicită susținerea masivă a facilitării educației digitale și a furnizării de competențe digitale

La data de 18 aprilie, Comisia a adoptat două propuneri de recomandare a Consiliului în contextul **Anului european al competențelor** pentru a sprijini eforturile statelor membre și ale sectorului educației și formării de a furniza tuturor cetățenilor europeni educație și formare digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă.

Propunerile abordează cele două provocări principale comune identificate atât de Comisie, cât și de statele membre ale UE: 1) lipsa unei abordări la nivelul întregii administrații în ceea ce privește educația și formarea digitală și 2) dificultățile legate de înzestrarea oamenilor cu competențele digitale necesare.

Consolidarea factorilor favorizanți esențiali

În pofida progreselor și a unor exemple excelente în domeniul inovării, eforturile combinate nu au condus până în prezent la transformarea digitală sistemică în educație și formare. Statele membre sunt încă nevoite să depună eforturi mari în vederea obținerii unor niveluri suficiente de investiții în infrastructura de educație și formare digitală, în echipamente și în conținutul educațional digital, în formarea digitală (perfecționare) a cadrelor didactice și a personalului, precum și în monitorizarea și evaluarea politicilor de educație și formare digitală.

Propunerea de „Recomandare a Consiliului privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale” invită toate statele membre să asigure accesul universal la educația și formarea digitală incluzivă și de înaltă calitate, pentru ca să se abordeze decalajul digital, care a devenit și mai evident în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Acest lucru ar putea fi realizat prin crearea unui cadru coerent de investiții, guvernare și formare a cadrelor didactice pentru o educație digitală eficientă și favorabilă incluziunii. Ea propune orientări și acțiuni pe care statele membre le pot urmări

pentru a pune în aplicare o abordare la nivelul întregii administrații și cu mai multe părți interesate, precum și o cultură a inovării ascendente și a digitalizării, condusă de personalul din domeniul educației și formării.

Îmbunătățirea predării competențelor digitale

Cea de-a doua provocare identificată este legată de nivelurile diferite ale competențelor digitale în cadrul diferitelor segmente ale populației și de capacitatea sistemelor naționale de educație și formare de a aborda aceste diferențe. Propunerea de „Recomandare a Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în educație și formare” abordează fiecare nivel de educație și formare. Aceasta invită statele membre să înceapă din timp, prin furnizarea de competențe digitale într-un mod coerent, la toate nivelurile de educație și formare, lucru care poate fi asigurat prin stabilirea unor obiective progresive și prin instituirea unor intervenții specifice pentru „grupurile prioritare sau greu accesibile” specifice. Propunerea solicită statelor membre să sprijine informatica de înaltă calitate în școli, să integreze dezvoltarea competențelor digitale pentru adulți și să abordeze deficitul de profesioniști TIC prin adoptarea unor strategii incluzive.

Comisia este pregătită să sprijine punerea în aplicare a ambelor propuneri prin facilitarea învățării reciproce și a schimburilor între statele membre și toate părțile interesate relevante prin intermediul instrumentelor UE, cum ar fi Instrumentul de sprijin tehnic. Comisia promovează în egală măsură educația și competențele digitale prin intermediul cooperării cu Centrul european pentru educația digitală și al finanțării din partea UE, cum ar fi Erasmus+ și programul „Europa digitală”, Fondul pentru o tranziție justă, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus și Mecanismul de redresare și reziliență, precum și Orizont Europa și IVCDI – Europa globală.

Proiect-pilot pentru un certificat european de competențe digitale

O acțiune esențială a Comisiei va fi facilitarea recunoașterii certificării competențelor digitale. În acest scop, Comisia va desfășura, împreună cu mai multe state membre, un proiect-pilot privind certificatul european de competențe digitale. Certificatul urmărește să sporească încrederea în certificarea competențelor digitale și acceptarea acestora în întreaga UE. Astfel, oamenilor li se vor recunoaște la scară largă, rapid și ușor competențele digitale de către angajatori, furnizorii de formare și multe alte entități. Rezultatele proiectului-pilot vor fi prezentate în cadrul unui studiu de fezabilitate privind certificatul european de competențe digitale către sfârșitul anului. Certificatul final european de competențe digitale va fi implementat în 2024, pe baza rezultatelor proiectului-pilot și a constatărilor studiului.

Comisia invită statele membre să adopte rapid cele două propuneri de recomandare a Consiliului prezentate astăzi.

Pornind de la dialogul structurat reușit și de la grupul de coordonatori naționali, Comisia va înființa un Grup la nivel înalt pentru educația și competențele digitale pentru a sprijini punerea în aplicare a celor două recomandări.

Cele două propuneri prezentate astăzi se bazează pe concluziile dialogului structurat privind educația și competențele digitale, în cursul căruia Comisia a colaborat cu statele membre ale UE pe tot parcursul anului 2022. Prin deceniul digital, UE urmărește să se asigure că, până în 2030, 80 % dintre adulți vor deține cel puțin competențe digitale de bază, iar numărul specialiștilor TIC angajați în UE va atinge 20 de milioane. Obiectivul dialogului a fost de a spori angajamentul privind educația și competențele digitale și de a contribui la accelerarea eforturilor la nivelul UE, astfel încât Europa să își poată îndeplini obiectivele pentru 2030 în acest domeniu. În plus, propunerile sunt în concordanță cu pilonul esențial al drepturilor și principiilor digitale europene privind solidaritatea și incluziunea, care prevede că toată lumea ar trebui să aibă acces la internet și la competențe digitale, fără ca nimeni să fie lăsat în urmă.

Propunerile pun în aplicare cele două priorități strategice ale Planului de acțiune pentru educația digitală: promovarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță și îmbunătățirea aptitudinilor și competențelor digitale pentru transformarea digitală. Planul de acțiune solicită o cooperare mai strânsă la nivel european

în domeniul educației digitale pentru a se aborda provocările și oportunitățile generate în perioada pandemiei de COVID-19 și pentru a se prezenta ocazii pentru comunitatea de educație și formare (profesori și studenți), pentru factorii de decizie politică, pentru mediul academic și pentru cercetători la nivel național, la nivelul UE și la nivel internațional. Acesta este un factor-cheie pentru realizarea viziunii unui Spațiu european al educației până în 2025 și contribuie la realizarea obiectivelor Agendei pentru competențe în Europa, ale Planului de acțiune privind Pilonul social european și ale Busolei pentru dimensiunea digitală 2030. Prin promovarea și îmbunătățirea competențelor digitale ale europenilor, pachetul de astăzi este, de asemenea, un rezultat esențial al Anului european al competențelor.

Propunerea se bazează pe analiza efectuată de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei, identificând principalele lecții și tendințe care au apărut în urma dialogului structurat, a cererii de contribuții și a planurilor de reziliență și redresare ale statelor membre ale UE.

9. Investigație detaliată cu privire la măsurile de sprijin acordate de România societății Blue Air

Comisia Europeană a inițiat o investigație detaliată, pentru evaluarea respectării normelor UE privind ajutoarele de stat de către măsurile de sprijin adoptate de România, în favoarea companiei aeriene Blue Air Aviation

Compania aeriană română Blue Air se confrunta cu dificultăți financiare din 2019 și, începând din martie 2020, la fel ca alte întreprinderi active în sectorul aviației, a fost grav afectată de pandemia de coronavirus. Din noiembrie 2022, Blue Air a încetat să funcționeze, deoarece autoritățile române i-au suspendat temporar licența de operare, din cauza situației financiare a societății.

În august 2020, Comisia a aprobat două măsuri în favoarea Blue Air, și anume:

- o garanție publică în valoare de aproximativ 28 mil EUR (aproximativ 137 mil RON), pentru compensarea daunelor suferite în contextul pandemiei de coronavirus și al restricțiilor de călătorie vizând limitarea răspândirii virusului impuse de România și de alte țări;
- o garanție publică de aproximativ 34 mil EUR (aproximativ 164 mil RON), aferentă unui împrumut de salvare, destinat să acopere parțial nevoile de lichidități ale Blue Air, în următoarele șase luni.

România s-a angajat să se asigure că garanția publică aferentă împrumutului pentru salvare va înceta după șase luni sau că va comunica Comisiei fie un plan de lichidare, fie un plan cuprinzător de restructurare a Blue Air, în vederea evaluării ajutorului de stat.

În aprilie 2021, România a comunicat, pentru prima dată, Comisiei un plan de restructurare a Blue Air, pentru perioada august 2020 - septembrie 2025. Planul, actualizat de mai multe ori, include o prelungire a garanției aferente împrumutului pentru salvare la șase ani (perioadă în care sunt incluse cele șase luni inițiale ale ajutorului de salvare), permițându-se astfel rambursarea ajutorului până în 2026, prevede măsuri de restructurare și preconizează o finanțare privată. În noiembrie 2022, statul român a rambursat împrumutul și a preluat o participație de 75% în societatea Blue Air.

În această etapă, Comisia este preocupată de faptul că planul de restructurare și măsurile de ajutor puse în aplicare pentru sprijinirea acestui plan nu sunt conforme cu normele UE privind ajutoarele de stat, în special cu Orientările privind ajutoarele pentru salvare și restructurare. Prin urmare, Comisia va efectua o investigație detaliată, în scopul stabilirii faptului că preocupările sale inițiale sunt confirmate. În special, Comisia va examina dacă:

- planul de restructurare poate restabili viabilitatea pe termen lung a Blue Air, fără ajutor de stat suplimentar sau continuu;
- contribuția proprie a Blue Air sau contribuțiile de pe piață la costurile de restructurare sunt reale, efective, suficiente și nu implică acordarea de ajutor, astfel încât să se asigure faptul că ajutorul de restructurare este proporțional;

- există măsuri adecvate pentru limitarea denaturărilor concurenței, create de ajutorul de restructurare pe piața internă a serviciilor de transport aerian.

Inițierea unei investigații aprofundate oferă României și părților terțe interesate, inclusiv beneficiarului ajutorului, posibilitatea prezentării observațiilor. Faptul că a fost inițiată o investigație nu anticipează în niciun caz rezultatul acesteia.

10. Comisia solicită României și altor 4 state membre să întocmească și să trimită copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim

Comisia a decis să trimită avize motivate Bulgariei, Greciei, Italiei, Ciprului și României, pentru neasigurarea punerii corespunzătoare în aplicare a Directivei (UE) 2014/89 de stabilire a unui cadru pentru amenajarea spațiului maritim. Directiva stabilește o abordare comună pentru țările UE în ceea ce privește amenajarea zonelor maritime. Amenajarea spațiului maritim are ca obiectiv organizarea activităților umane în zonele marine, pentru îndeplinirea diverselor obiective ecologice, economice și sociale. Printre aceste obiective se numără dezvoltarea unei economii albastre sustenabile, utilizarea sustenabilă a resurselor marine și conservarea unor ecosisteme marine sănătoase și a biodiversității. Punerea în aplicare a directivei este esențială pentru atingerea acestor obiective ca parte a Pactului verde european.

Directiva impune statelor membre costiere ale UE să elaboreze planuri de amenajare a spațiului maritim, până la 31 martie 2021 și să prezinte Comisiei și celorlalte state membre în cauză copii ale planurilor în termen de trei luni de la publicarea acestora. Cu toate acestea, Bulgaria, Grecia, Italia, Cipru și România nu au întocmit și nu au trimis încă Comisiei copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim. Prin urmare, Comisia a decis să le trimită avize motivate. Statele membre menționate au la dispoziție două luni pentru a răspunde și pentru a lua măsurile necesare vizând remedierea deficiențelor identificate. În caz contrar, Comisia poate decide să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la aceste cazuri.

11. Noul Bauhaus european: cerere de proiecte pentru a contribui la reconstrucția Ucrainei și pentru a promova competențele durabile în domeniul construcțiilor în Europa

Noul Bauhaus european (NBE) este un proiect ecologic, economic și cultural lansat de președinta **von der Leyen** în discursul său privind starea Uniunii din 2020. NBE pune accentul pe consolidarea comunității și pe abordări ascendente pentru punerea în aplicare a Pactului verde european, prin promovarea unor locuri, produse și servicii frumoase, durabile și favorabile incluziunii.

La 18 aprilie, Comisia a solicitat propuneri pentru trei proiecte: două pentru reconstrucția Ucrainei și unul pentru dezvoltarea competențelor în domeniul construcțiilor durabile.

Cererile de proiecte pentru reconstrucția Ucrainei fac parte din inițiativa „Phoenix” anunțată în luna februarie de comisarul Virginijus **Sinkevičius** și sunt finanțate prin programul LIFE. Scopul inițiativei „Phoenix” este de a dezvolta și de a pune la dispoziția orașelor ucrainene expertiză de vârf din partea comunității noului Bauhaus european în domeniul reconstrucției durabile și la prețuri accesibile. Inițiativa conectează, de asemenea, orașe ucrainene cu orașe din UE care împărtășesc aceeași viziune pentru a face schimb de experiență în ceea ce privește neutralitatea climatică și creșterea eficienței energetice.

Două proiecte LIFE vor **sprijini orașele să identifice și să utilizeze o abordare globală și durabilă în materie de planificare urbană**, incluzând soluții inovatoare eficace și sprijin pentru reconstrucția rapidă a infrastructurilor și instalațiilor distruse sau deteriorate.

Proiectele se vor concentra pe (re)construcția durabilă și circulară, inclusiv pe gestionarea deșeurilor, reutilizarea deșeurilor rezultate din daune și distrugerii sau gestionarea deșeurilor periculoase. Proiectele vor include, de asemenea, epurarea apelor

uzate, precum și decontaminarea. Acestea se vor baza pe cartografieri și strategii finanțate anterior din fonduri europene.

În paralel, un alt proiect LIFE va contribui la **Academia NBE**, cu scopul de a dezvolta, a promova și a consolida competențele necesare pentru construcții durabile.

Proiectul va contribui la cartografierea inițiativelor de formare în materie de durabilitate în ecosistemul construcțiilor, cu accent pe biomateriale și circularitate; la testarea unor proiecte-pilot privind utilizarea materialelor durabile pentru construcții (cu accent pe lemn și alte biomateriale); precum și la promovarea inițiativelor de schimb de competențe.

Această cerere de proiecte este deosebit de relevantă în contextul Anului european al competențelor și va contribui la dezvoltarea Academiei NBE și la elaborarea unor cursuri de formare privind construcțiile durabile, circularitatea și biomaterialele menite să accelereze transformarea sectorului construcțiilor.

În același timp, noul Bauhaus european a lansat o cerere de proiecte vizând cartografierea materialele didactice deja existente și posibile contribuții la Academia NBE. Această cerere este deschisă până la 25 aprilie.

12. Securitatea cibernetică: către o consolidare a capacităților UE pentru cooperare operațională eficientă, solidaritate și reziliență

Mărti, 18 aprilie, Comisia a adoptat o propunere de **regulament al UE privind solidaritatea cibernetică** având ca scop consolidarea capacităților Uniunii în materie de securitate cibernetică. Regulamentul ar urma să susțină detectarea amenințărilor și a incidentelor de securitate cibernetică și sensibilizarea cu privire la acestea, să sporească gradul de pregătire al entităților critice și să consolideze solidaritatea și capacitățile de gestionare concertată a crizelor și de răspuns în toate statele membre. Propunerea de Regulament privind solidaritatea cibernetică stabilește capacitățile de care are nevoie Uniunea pentru a ajuta Europa să devină mai rezilientă și să fie mai pregătită să reacționeze la amenințările cibernetice, consolidând în același timp mecanismul de cooperare existent.

Ea va contribui la garantarea unui peisaj digital sigur și securizat pentru cetățeni și întreprinderi și la protejarea entităților critice și a serviciilor esențiale, cum ar fi spitalele și serviciile publice.

Comisia a prezentat, de asemenea, ideea de a înființa o **Academie de competențe în materie de securitate cibernetică**, în cadrul Anului european al competențelor 2023. Academia ar putea să asigure o abordare mai coordonată pentru acoperirea deficitului de talente în domeniul securității cibernetice, etapă fără de care nu putem îmbunătăți reziliența Europei. Academia va reuni diverse inițiative existente care caută să promoveze competențele în materie de securitate cibernetică și le va pune la dispoziție pe o platformă online. Astfel, le va spori vizibilitatea și va crea premisele pentru creșterea numărului de profesioniști calificați în domeniul securității cibernetice din UE.

În cadrul uniunii europene a securității, UE este hotărâtă să se asigure că toți cetățenii și toate întreprinderile europene beneficiază de protecție, atât online, cât și offline, și să promoveze un spațiu cibernetic deschis, sigur și stabil. Cu toate acestea, amploarea, frecvența și impactul în creștere ale incidentelor de securitate cibernetică reprezintă o amenințare majoră pentru funcționarea rețelelor și a sistemelor informatice și pentru piața unică europeană. Agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei a exacerbat și mai mult această amenințare, ținând cont de numărul mare de răufăcători și „hacktiviști” sprijiniți de autoritățile guvernamentale care sunt implicați în tensiunile geopolitice actuale.

Pornind de la cadrul strategic, politic și legislativ solid care este deja în vigoare, propunerea de regulament al UE privind solidaritatea cibernetică și Academia de competențe în materie de securitate cibernetică vor contribui și mai mult la îmbunătățirea

detectării amenințărilor cibernetice, precum și la creșterea rezilienței și a gradului de pregătire la toate nivelurile a ecosistemului european de securitate cibernetică.

Regulamentul UE privind solidaritatea cibernetică va consolida solidaritatea la nivelul Uniunii pentru a **detecta, a anticipa și a contracara** mai bine incidentele de securitate cibernetică importante sau de mare amploare, prin crearea unui scut european de securitate cibernetică și a unui mecanism global de reacție de urgență în domeniul securității cibernetice.

Pentru a detecta rapid și eficient amenințările cibernetice majore, Comisia propune crearea unui **scut cibernetic european, adică a unei infrastructuri paneuropene compuse din centre naționale și transfrontaliere de operațiuni de securitate în toată Uniunea**. Este vorba de entități care ar avea sarcina de a detecta și contracara amenințările cibernetice. Acestea vor utiliza tehnologii de ultimă generație, cum ar fi inteligența artificială (IA) și analiza avansată a datelor, pentru a detecta amenințările și incidentele cibernetice și pentru a emite la timp alerte în toată Uniunea. La rândul lor, autoritățile și entitățile vizate vor fi în măsură să reacționeze mai eficient și mai eficace la incidentele majore.

Aceste centre ar putea fi operaționale la începutul anului 2024. Ca etapă pregătitoare a scutului cibernetic european, în noiembrie 2023, Comisia a selectat, în cadrul programului „Europa digitală”, trei consorții de centre de operațiuni de securitate transfrontaliere, reunind organisme publice din 17 state membre și Islanda.

Propunerea de regulament al UE privind solidaritatea cibernetică include, de asemenea, crearea unui **mechanism de reacție de urgență în domeniul securității cibernetice**, menit să sporească gradul de pregătire și să consolideze capacitățile de reacție la incidente în UE. Regulamentul va sprijini:

- **acțiuni de pregătire**, inclusiv testarea entităților din sectoare extrem de critice (sănătate, transporturi, energie etc.) pentru detectarea eventualelor puncte vulnerabile, pe baza unor scenarii de risc și metodologii comune.
- **crearea unei noi rezerve de securitate cibernetică a UE**, constând în servicii de reacție prestate de furnizori de încredere contractați în prealabil, care vor fi, prin urmare, pregătiți să intervină la cererea unui stat membru sau a instituțiilor, organelor și agențiilor Uniunii, în cazul unui incident de securitate cibernetică important sau de mare amploare.
- **furnizarea de sprijin financiar pentru asistență reciprocă**, prin care un stat membru ar putea oferi sprijin unui alt stat membru.

În plus, propunerea de regulament instituie **mechanismul de evaluare a incidentelor de securitate cibernetică** pentru a spori reziliența Uniunii prin analiza și evaluarea incidentelor de securitate cibernetică importante sau de mare amploare survenite, desprinderea concluziilor care se impun și, după caz, prin emiterea de recomandări pentru îmbunătățirea poziției Uniunii în sectorul securității cibernetice.

Bugetul total prevăzut pentru toate acțiunile care țin de Regulamentul UE privind solidaritatea cibernetică este de **1,1 miliarde EUR, din care aproximativ două treimi** vor fi finanțate de UE prin intermediul programului „Europa digitală”.

Academia UE de competențe în materie de securitate cibernetică va reuni inițiative private și publice care caută să sporească competențele în materie de securitate cibernetică la nivel european și național, oferindu-le o mai mare vizibilitate și contribuind la remedierea problemei deficitului profesioniști în domeniul securității cibernetice.

Academia va fi găzduită inițial online, pe platforma Comisiei pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital. Cetățenii interesați să urmeze o carieră în domeniul securității cibernetice vor putea găsi online oportunități de formare și certificare oferite în întreaga UE, toate pe un singur site. Părțile interesate vor fi, de asemenea, în măsură să se

angajeze să sprijine îmbunătățirea competențelor în materie de securitate cibernetică în UE prin inițierea de acțiuni specifice, de exemplu propunând cursuri de formare și certificări în domeniul securității cibernetice.

Academia se va dezvolta astfel încât să poată oferi un spațiu comun universităților, furnizorilor de cursuri de formare și întreprinderilor din acest sector, ajutându-le să își coordoneze programele educaționale, cursurile de formare, finanțările, precum și să urmărească evoluția pieței forței de muncă din domeniul securității cibernetice.

Comisia a propus și o **modificare specifică a Regulamentului privind securitatea cibernetică**, pentru a permite adoptarea viitoare a unor sisteme europene de certificare pentru „serviciile de securitate gestionate”. Acestea sunt servicii extrem de critice și sensibile furnizate de furnizorii de servicii de securitate cibernetică, cum ar fi reacția la incidente, teste de penetrare, audituri și servicii de consultanță în materie de securitate, pentru a ajuta întreprinderile și alte organizații să prevină, să detecteze, să contracareze sau să se redreseze în urma unor astfel de incidente.

Certificarea este esențială și poate juca un rol important în contextul rezervei de securitate cibernetică a UE și al Directivei privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS 2), facilitând și furnizarea transfrontalieră a acestor servicii.

Parlamentul European și Consiliul vor examina **propunerea de regulament al UE privind solidaritatea cibernetică și pe cea de modificare punctuală a Regulamentului privind securitatea cibernetică**.

Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică va organiza alături de **centrele transfrontaliere de operațiuni de securitate** selectate o procedură de achiziție publică în comun pentru instrumente și infrastructuri care să consolideze capacitățile de detectare cibernetică.

Agenția UE pentru Securitate Cibernetică (ENISA) și Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică vor continua să lucreze la consolidarea competențelor în materie de securitate cibernetică. Ele vor contribui la materializarea **Academiei de competențe în materie de securitate cibernetică**, în conformitate cu mandatele lor și în strânsă cooperare cu Comisia și cu statele membre.

Comisia propune ca academia să ia forma unui Consorțiu pentru o infrastructură digitală europeană (EDIC), un nou cadru juridic pentru implementarea proiectelor care implică mai multe țări. Această posibilitate urmează să fie discutată cu statele membre.

În același timp, trebuie să ne asigurăm că profesioniștii urmează cursurile de formare necesare și că aceste cursuri sunt de calitate. În acest sens, ENISA va dezvolta un proiect-pilot prin care se va explora posibilitatea instituirii unui sistem european de atestare pentru competențele în materie de securitate cibernetică.

13. România: proceduri de infringement în domeniul justiției

Comisia Europeană a decis să inițieze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere **Țărilor de Jos** [INFR (2023) 2007] și **României** [INFR (2023) 2004] pentru netranspunerea corectă a Directivei privind dreptul de a fi asistat de un avocat și de a comunica după arestare (Directiva 2013/48/UE). Scopul directivei este să se asigure că suspectii și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale, precum și persoanele căutate în cadrul procedurilor aferente mandatului european de arestare (MEA) sunt asistate de un avocat încă din primele etape ale procedurilor, și că persoanele private de libertate pot informa și comunica cu persoane terțe, cum ar fi angajatorul sau membrii de familie, precum și cu autoritățile consulare. Legislația neerlandeză prevede excepții de la dreptul de a fi asistat de un avocat în cadrul procedurilor MEA, care nu sunt permise în temeiul directivei. România nu a transpus în mod corect

excepțiile de la dreptul ca o persoană terță să fie informată cu privire la privarea de libertate și condițiile legale în care o persoană suspectată sau acuzată poate alege să nu își exercite dreptul de a fi asistată de un avocat. Țările de Jos și România au acum la dispoziție două luni pentru a lua măsurile necesare de soluționare a deficiențelor identificate de Comisie. Dacă nu primește un răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să trimită acestor state membre un aviz motivat.

În data de 19 aprilie, Comisia Europeană a decis să trimită **României** o scrisoare suplimentară de punere în întârziere [INFR (2016) 2075] pentru transpunerea incorectă a normelor UE privind rasismul și xenofobia (Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului). Obiectivul Deciziei-cadru privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal este asigurarea faptului că formele grave de manifestare a rasismului și xenofobiei, cum ar fi instigarea publică la violență sau la ură, sunt pedepsibile cu sancțiuni penale efective, proporționate și cu efect de descurajare în întreaga Uniune Europeană. Comisia a trimis României o scrisoare de punere în întârziere în octombrie 2020. România a răspuns la scrisoarea de punere în întârziere, iar în iunie 2022 a adoptat o nouă legislație menită să soluționeze problemele de transpunere incorectă semnalate de Comisie. Comisia a evaluat cu atenție noua legislație și a concluzionat că modificările rezolvă problemele semnalate în scrisoarea de punere în întârziere. Cu toate acestea, noua legislație adaugă un element care restrânge domeniul de aplicare al incriminării discursurilor de incitare la ură, într-un mod care este incompatibil cu decizia-cadru. Din acest motiv, Comisia a decis să trimită o scrisoare suplimentară de punere în întârziere României, care are acum la dispoziție două luni pentru a lua măsurile necesare de remediere a deficiențelor identificate. Dacă nu primește un răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să trimită României un aviz motivat.

Surse de informare:

- ***Consiliul Uniunii Europene***
- ***Reprezentanța Comisiei Europene în România***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

